

paa Assistentshuusfedler, thi de vide, at af 10 saadanne indløses de 9, for at Bedkommende kunne faae Pantet tilbage. Denne Erfaring erklæres for saa sikker, at Sagkyndige troe med fuldkommen Tryghed at kunne sige, at enhver Undersøgelse, som bliver anstillet om, hvad der paa den samme Gjenstand laanes paa det ene og det andet Sted, vil vise, at Assistentshuset gaaer ligesaa tæt op til Grændsen af Gjenstandenes Værdi som de private Laaneanstalter, og at Grunden til, at Assistentshuusfedler kunne pantsættes, er den, som jeg her har anført. Det ærede Medlem har meent, at Assistentshusets Monopol eller rettere dets Privilegium overfor stjaalne Sager indeholdt en særlig Mislighed. Det er nu indlysende, at et saadant Privilegium kun kan gives en af en offentlig Myndighed forestaaet Anstalt. Det gaaer ikke an, at de private Laanecontoirer have det samme Privilegium, hvorimod det nok kan forsvares, at et af Staten ledet Institut har det, idet man da har Visshed om, at Anstalten ikke misbruger Privilegiet paa en saadan Maade, at det slynder sig med at faae fat i Panterne og derved uddrager den rette Eierdem, naar han kommer og melder sig; tværtimod yder Assistentshuset i Reglen Politiet og de Bestjaalne eller Besvegne al den Hjælp, som staaer i dets Magt, for at skaffe Giendelene tilbage, inden de pantsættes. Naar nu det Spørgsmaal er blevet reist, drøftet, henlagt og atter gjenoptaget, om det ikke vilde være rigtigt at overlade hele denne Sag til Kommunen, saa maa jeg for mit Bedkommende sige, at jeg deler den Anskuelse, at det er en Virksomhed, som ligger Kommunen ulige nærmere end Staten, og jeg troer, at det er en meget uheldig Overlevering, som har ladet Assistentshuset staae som et Slags Indtægtskilde for Sølvæsthuset og dets Fond, idet man derved har draget Noget over til Staten, som paa de fleste Steder i Verden er en ligefrem communal Institution. De saakaldte „Combarber“ „Monts de piété“ og andre saadanne Institutioner, som ere indrettede i de fleste større Steder, ere som oftest communale. Det forekommer mig ogsaa, at den Indtægt, som Staten har ud af denne Forretning —

det er nok $5\frac{1}{4}$ eller $5\frac{1}{2}$ Procent, naar man tager Alt med i Beregningen — ikke er af den Størrelse, at der er Opfordring for Staten til at vedblive. Paa den anden Side maa jeg tilstaae, at saaledes som Forhandlingen har været ført med Kjøbenhavns Commune, kan jeg godt indsee, at den ikke har villet indlade sig paa at overtage det nuværende Assistentshuus, idet Kommunen efter det Indtryk, som jeg har modtaget af denne Forhandling, troer at staae sig bedre ved at lade det nuværende Assistentshuus blive inddraget af Staten og derefter selv oprette et Institut af lignende Art for sine egne Penge. Smidlertid er dette Spørgsmaal af den Art, at man ikke kan fortænke nogen af Parterne i, at de nærme sig til det med en vis Forsigtighed, thi det er jo store Summer, hvorom det dreier sig, og Kjøbenhavns Commune er jo derhos ogsaa opfordret til at vise den yderste Besømmelse i de Forhandlingerne, den maa føre med Staten angaaende Overdragelsen af et saadant Institut, navnlig af den Grund, at det har viist sig før, at naar Kjøbenhavns Commune gaaer nogenlunde rask ind paa en Handel, som tilbydes den, saa er man tilbøielig til her at troe, at der er tilbendt Kjøbenhavns Commune en utilbørlig Fordeel (Modsigelse). Ja, det Tilfælde er dog netop indtruffet for ikke ganske længe siden, væsentligt støttet derpaa, at da Kommunen var gaaet saa hurtig ind paa en Handel, beviste dette, at der derved havde været en utilbørlig Fordeel. Det vilde jo altsaa ikke være til Skade, om Kjøbenhavns Commune nu viste, at i alt Fald Assistentshusets Overdragelse til den ikke vilde medføre nogen særdeles stor Fordeel. Vil Staten inddrage dette Institut, saa kan den gjøre det, og jeg for mit Bedkommende skulde ikke have Synderligt derimod, da jeg er overbevist om, at det ikke vilde være vanskeligt for Kommunen at faae indrettet et andet Institut af lignende Art, men jeg kan meget godt forstaae, at Kommunen foreløbig holder sig tilbage. De Herrer maae som sagt ikke troe, at Spørgsmaalet klares ved den Henvisning, som det ærede Medlem for Præsto Amts 4de Valgfreds gjorde til, at man paa Assistent-